

Zdůvodnění k návrhům znaku a vlajky obce Trstěnice (o.Znojmo).

První písemná zmínka o existenci osady (do r.1925 Křtěnice), ležící 11km jz od Moravského Krumlova v údolí podél toků Trstěnického potoka (Křtěničky) a Skaličky, pochází z r.1247. Toho roku se po vsi tituluje Ručka a v r.1255 Řízek z Trstěnic, sídlící na místní tvrzi. Tito vladykové (později užívající příjmení Rohožka), drželi majetek ještě v 15.století. V letech 1496 až 1561 měli Trstěnice Zástřizlové. Jejich nástupci Zahrádečtí ze Zahrádek (1561 až 1629) připojili vesnici i s tvrzí k Višňovému. K višňovskému panství, jehož posledními feudálními držiteli byli od r.1836 hr.ze Spiegel-Diesenbergu, náležela pak až do zániku patrimoniálního zřízení (1848).

Trstěnice lze pokládat za hlavní a největší sídlo novokřtěnců v oblasti (ve vsi se začali usazovat již před r.1560). Velikost a význam trstěnické komunity dokazuje i skutečnost, že v letech 1560-1621 zde žilo a zemřelo sedm jejich kazatelů (kněží). Nejvýznamnější historickou památkou tohoto období je starobylý dolní mlýn, na jehož jednom trámu je vyryt štítek s letopočtem 1612 (ze známých novokřtěnských mlynářů zde působil Wendl Holba, zemřelý v r.1582). Mlýn je současně jedinou dochovanou stavbou novokřtěnců tohoto druhu u nás. Zachovaly se rovněž hospodářské budovy dvora novokřtěnců, důležitými svědky jejich života ve vsi jsou i četné nálezy keramiky a mincí.

Dominantou a současně nejstarší historickou památkou Trstěnic je kostel Povýšení Sv.Kříže, vybudovaný již někdy počátkem 13.století a do r.1807 zasvěcený sv.Gotthardu. Zejména v 18. a 19.století byl několikrát přestavován a upravován. Obraz jeho původní patrona zdobil patrně starou obecní pečeť, z níž byl později přenesen i na razítko někdejšího MNV (otisk vyobrazuje publikace Doc.PhDr.Z.Šípka, CSc. Malé dějiny Trstěnic, Hrotovice 2001, s.14 – viz obr.).

Z tohoto významného dokladu vycházel i autor předkládaných návrhů nových trstěnických obecních symbolů. Polopostavu světce ovšem nahradil (dle heraldických zvyklostí) jeho nejznámější atribut – drak. V základních návrzích je položen do modrého pole se stříbrným břevnem a cimbuřím, v alternativních je doplněn polovinou stříbrného mlýnského kola (v připojených návrzích vlajky jej nahrazuje bílý pruh). Dominantní modrá barva, stříbrné břevno i cimbuří prezentují nejen významné předbělohorské majitele osady - pány Zahrádecké ze Zahrádek (jejich erbem bylo stříbrné břevno v modrém poli, klenotem věž s cimbuřím a s praporcem, vystrčeným z jednoho z oken), ale symbolizují také někdejší trstěnickou tvrz a Trstěnický potok. Půl mlýnského kola připomíná jedinečnou novokřtěnskou památku - renesanční dolní mlýn, vinný hrozen dávno vinařskou tradici.

Miroslav J.V. Pavlů
heraldik

Adresy expertů, členů podvýboru pro heraldiku a vexilologii PS
Parlamentu ČR, na něž je možno se obrátit v případě nejasností :

Moravský zemský archiv
PhDr. Ivan Štarha
Žerotínovo nám. 3/5 pp 1
656 01 Brno

Tel: 545 534 438, kancelář Koliště 13

Zemský archiv v Opavě
PhDr. Karel Müller
Sněmovní 1
746 22 Opava

Tel: 553 623 364 spojovatelka
553 607 241 kancelář
(denně 7-8, 10.30 - 11.15 hod)